

KULTURA | SZTUKA | TRENDY | SIECI SPOŁECZNOŚCIOWE
CULTURA | ARTE | TENDENCIAS | REDES SOCIALES

VIS LARTE

DESCUBRE CHILE

GUÍA CULTURAL DEL ALMA DEL PAÍS EN
EL DÍA DE LA INDEPENDENCIA

ODKRYJ CHILE

KULTUROWY PRZEWODNIK PO DUSZY KRAJU
Z OKAZJI DNIA NIEPODLEGŁOŚCI

CAMINO DE SANTIAGO
DEL DENTRO

DROGA ŚW. JAKUBA
OD WEWNĄTRZ

REVIVE EL ROCK EN ESPAÑOL EN POLONIA

ROCK PO HISZPAŃSKU ODŻYWA
W POLSCE

www.vistularte.com

PORTADA STRONA TYTUŁOWA

Daniel es un músico y profesor de español originario de México que encontró en Polonia, y particularmente en Gdynia, un nuevo hogar y un espacio para seguir desarrollando su pasión por el rock. Su historia es la de un viaje marcado por el amor, las dificultades de la migración y, sobre todo, la perseverancia. A lo largo de una década, entre ciudades, escenarios y aulas, Daniel ha sabido transformar la nostalgia y la soledad en canciones que conectan tanto con el público latino como con los polacos. Hoy, con una banda consolidada y nuevas composiciones en camino, su sueño es seguir construyendo un puente musical entre culturas y demostrar que el rock en español también tiene un lugar en Europa.

Daniel to muzyk i nauczyciel języka hiszpańskiego pochodzący z Meksyku, który w Polsce – a szczególnie w Gdyni – odnalazł nowy dom i przestrzeń do rozwijania swojej pasji do rocka. Jego historia to podróż naznaczona miłością, trudami migracji, a przede wszystkim wytrwałością. Przez całą dekadę, między miastami, scenami i salami lekcyjnymi, Daniel potrafił zamieniać nostalgię i samotność w piosenki, które trafiają zarówno do latynoskiej publiczności, jak i do Polaków. Dziś, z ugruntowanym zespołem i nowymi kompozycjami w drodze, jego marzeniem jest dalsze budowanie muzycznego mostu między kulturami i udowodnienie, że rock po hiszpańsku ma swoje miejsce także w Europie.

CARTA EDITORIAL LIST REDAKCYJNY

Bienvenidos a la primera revista digital en español y polaco un proyecto creado con pasión, ideas frescas y una visión global desde Polonia para el mundo.

Nace un nuevo espacio de encuentro, de conocimiento y de inspiración. Aquí hablaremos de lo que nos mueve, nos conecta y nos transforma: salud, ciencia, tecnología, arte, redes sociales, cultura y mucho más.

Esta revista es un puente entre lenguajes, culturas y maneras de ver el mundo. Queremos crear comunidad, compartir información de valor y abrir conversaciones que trasciendan fronteras.

¡Gracias por ser parte de este inicio!

La primera revista digital desde Polonia escrita en polaco y español. ¡Esto recién comienza!

Con cariño,
J. Walle

Witamy w pierwszym cyfrowym magazynie w języku hiszpańskim i polskim, projekcie stworzonym z pasją, świeżymi pomysłami i globalną wizją z Polski na świat.

Powstaje nowa przestrzeń spotkań, wiedzy i inspiracji. Będziemy tutaj mówić o tym, co nas porusza, łączy i zmienia: zdrowie, nauka, technologia, sztuka, media społecznościowe, kultura i wiele więcej.

Ten magazyn to most między językami, kulturami i sposobami postrzegania świata. Chcemy budować społeczność, dzielić się wartościową wiedzą i otwierać rozmowy, które przekraczają granice.

Dziękujemy, że jesteś częścią tego początku!

Pierwszy magazyn cyfrowy z Polski, napisany po polsku i po hiszpańsku. To dopiero początek!

Z serdecznymi pozdrowieniami,
J. Walle

El contenido no puede ser reproducido total o parcialmente sin citar la fuente y la liga a la página www.vistularte.com

El contenido tiene fines informativos y de entretenimiento exclusivamente.

Las respuestas de entrevistas, contenido de los artículos particulares y los anuncios es responsabilidad exclusiva de los autores y los anunciantes y no refleja necesariamente el punto de vista de la revista **VISTULARTE** y **ALIVE TODAY FOUNDATION**.

El contenido de los anuncios publicitarios, así como el producto o servicio que ofrecen es responsabilidad exclusiva de cada anunciante.

(c) 2016-2025 ALIVE TODAY FOUNDATION.

Todos los derechos reservados.

¿Te interesa colaborar con nosotros?

Escríbenos un mensaje a vistularte@gmail.com

Zawartość nie może być powielana w całości lub w części bez podania źródła i linku do www.vistularte.com

Zawartość służy wyłącznie celom informacyjnym i rozrywkowym.

*Odpowiedzi na wywiady, treść poszczególnych artykułów i reklam jest wyłączną odpowiedzialnością autorów i reklamodawców i niekoniecznie odzwierciedla poglądy magazynu **VISTULARTE** i **ALIVE TODAY FOUNDATION**. Za treść reklam, jak również za produkt lub usługę, które oferują, odpowiada wyłącznie reklamodawca.*

(c) 2016-2025 ALIVE TODAY FOUNDATION.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Chcesz z nami współpracować?

Wyślij nam wiadomość e-mail na adres vistularte@gmail.com

SEPTIEMBRE / WRZESIEŃ 2025

KULTURA | SZTUKA | HISTORIA | NAUKA | TRENDY | SIECI SPOŁECZNOŚCIOWE
CULTURA | ARTE | HISTORIA | CIENCIA | TENDENCIAS | REDES SOCIALES

VISTULARTE

Esta revista electrónica es una creación de la Fundación "Alive Today Foundation".

Ten e-magazyn jest dziełem Fundacji "Alive Today".

<http://www.alivetoday.org>

KRS **0000651571**

NIP **6762518425**

**FUNDADOR "ALIVE TODAY FOUNDATION"
Y GESTION "VISTULARTE"**

*ZAŁOŻYCIEL FUNDACJI "ALIVE TODAY"
I ZARZĄDZANIE "VISTULARTE"*

Juan Walle

REDACCIONES ARTYKUŁY I REDAKCJA

Weronika Bazydło

Anna Kraus

Katarzyna Jatczak

Beata Sylwestrzak

ARTE Y DISEÑO GRÁFICO

PROJEKT ARTYSTYCZNY I GRAFICZNY

Juan Walle

PUBLICIDAD REKLAMA

vistularte@gmail.com

FOTOGRAFIAS FOTOGRAFIE

Juan Walle

Anna Kraus Weronika Bazydło
Katarzyna Jatczak

FOTOGRAFIAS Y ANIMACIONES

FOTOGRAFIE I ANIMACJE

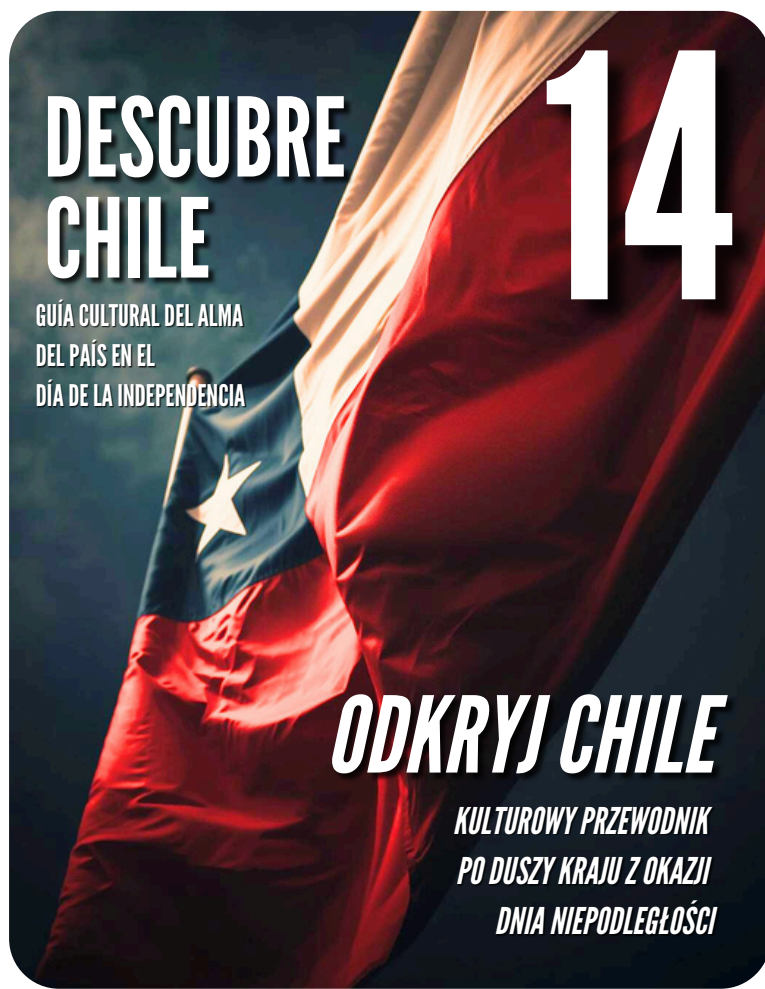
90% de nuestras fotografías y animaciones son realizadas con Inteligencia artificial (AI), así que los derechos son propiedad de Alive Today Foundation, en caso de lo contrario se dara el reconocimiento al fotografo.

90% naszych fotografii i animacji powstaje przy użyciu sztucznej inteligencji (AI), dlatego prawa autorskie należą do fundacji Alive Today Foundation; w przeciwnym wypadku, autorstwo zostanie przypisane fotografowi.

GRAN FIESTA MEXICANA

ŚWIĘTO MEKSYKU

DESCUBRE CHILE

GUÍA CULTURAL DEL ALMA DEL PAÍS EN EL DÍA DE LA INDEPENDENCIA

ODKRYJ CHILE

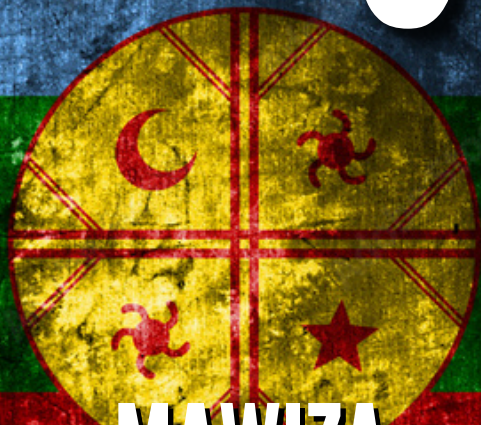
*KULTUROWY PRZEWODNIK
PO DUSZY KRAJU Z OKAZJI
DNIA NIEPODLEGŁOŚCI*

REVIVE EL ROCK EN ESPAÑOL EN POLONIA

ROCK PO HISZPAŃSKU ODŻYWA W POLSCE

34

MAWIZA

METALEROS - GENTE DE LA TIERRA

METALOWCY - LUDZIE ZIEMI

50

**GRACE FOR
THE WORLD**

**UN GRAN ESPECTÁCULO
EN EL VATICANO**

**WIELKIE WIDOWISKO
W WATYKANIE**

40

**CAMINO DE SANTIAGO
DEL DENTRO**

***DROGA SW. JAKUBA
OD WEWNĄTRZ***

México
mi amor
POLSKA

GRAN FIESTA MEXICANA

ŚWIĘTO MEKSYKU

El sábado 13 de septiembre, la Embajada de México organizó una buenísima fiesta patria. El evento, que duró varias horas, se llevó a cabo en el Anfiteatro Bemowo y reunió tanto a mexicanos como a polacos. El programa ofreció todo lo que mejor representa a México: sabores auténticos, música, bailes y el ambiente festivo y familiar.

Las estrellas de la jornada fueron el Maestro Horacio Franco y el Maestro Daniel Ortega con su concierto México y sus sonidos. Franco, un flautista de renombre nacional e internacional, junto con Ortega, un clavecinista, dieron un espectáculo inolvidable, una experiencia que no se vive todos los días. Interpretaron música barroca europea, música indígena mexicana y música contemporánea mexicana.

W sobotę 13 września Ambasada Meksyku zorganizowała wielkie święto narodowe. Wydarzenie, które odbyło się w Amfiteatrze Bemowo i trwało kilka godzin, zgromadziło zarówno Meksykanów, jak i Polaków. Program oferował wszystko to, z czego Meksyk słynie najbardziej: autentyczne smaki, porywającą muzykę, pełne energii tańce oraz rodzinną i radosną atmosferę.

Gwiazdami wieczoru byli Maestro Horacio Franco i Maestro Daniel Ortega z koncertem México y sus sonidos. Franco, flecista o renomie krajowej i międzynarodowej, wraz z Ortega, klawesynistą, podarowali publiczności niezapomniany spektakl. Ich muzyczna podróż prowadziła od europejskiej muzyki barokowej, przez dźwięki rdzennych ludów Meksyku, aż po współczesne kompozycje meksykańskie – była to wyjątkowa uczta, jakiej nie doświadcza się na co dzień.

Todos los muertos de hambre tuvieron la oportunidad de degustar tacos en varias taquerías, además de otros platillos tradicionales, o comprar productos para cocinar y llevarse un pedacito de México a casa. Los niños disfrutaron pintando pequeñas piñatas de azúcar.

Uczestnicy mogli rozkoszować się aromatem i smakiem tacos przygotowywanych w różnych taqueriach, a także innych tradycyjnych potraw. Ci, którzy chcieli zabrać kawałek Meksyku do domu, znaleźli produkty do gotowania. Dzieci natomiast świetnie bawiły się, malując kolorowe miniaturowe piñaty z cukru.

Al final, llegó el momento culminante de la celebración de El Grito de Independencia. El embajador Juan Sandoval Mendiolea presidió la ceremonia con mucha dignidad.

El evento concluyó con los bailes energéticos del Grupo Monarka y las bailarinas que trajeron entusiasmo, sonrisas y colores. Con el acompañamiento del Mariachi Los Amigos de Varsovia, se transformó en una fiesta de baile y canto para todo el público. Polacos y mexicanos celebraron juntos, se divirtieron juntos, como amigos cercanos un año más.

Kulminacyjnym momentem uroczystości była ceremonia Grito de Independencia, którą z godnością poprowadził ambasador Juan Sandoval Mendiolea.

Święto zakończyły pełne energii występy grupy Monarka i tancerek, które wniosły na scenę entuzjazm, uśmiechy i kolory. Przy akompaniamencie Mariachi Los Amigos de Varsovia wydarzenie przemieniło się we wspólną zabawę taneczną i śpiew, podczas której Polacy i Meksykanie świętowali jak prawdziwi przyjaciele, dzieląc się radością i braterstwem już kolejny rok z rzędu.

Autoría y fotos: **Weronika Bazydło**

Tekst i zdjęcia: **Weronika Bazydło**

DESCUBRE CHILE

*GUÍA CULTURAL DEL ALMA
DEL PAÍS EN EL
DÍA DE LA INDEPENDENCIA*

ODKRYJ CHILE

KULTUROWY PRZEWODNIK

PO DUSZY KRAJU Z OKAZJI

DNIA NIEPODLEGŁOŚCI

Chile celebra su independencia el día 18 de septiembre. En 1810 se conformó en Santiago la Primera Junta Nacional de Gobierno que inició el camino hacia la independencia. Por eso, la fiesta patria en Chile se conoce como “el Dieciocho”. Una costumbre curiosa: por ley, en estas fechas todos los edificios públicos y casas particulares deben izar la bandera chilena correctamente (si no, se arriesga una multa). En septiembre, también llegan las *fondas*: celebraciones fuera de casa. Se organizan en parques, plazas y calles con música en vivo, juegos, ferias artesanales y comida.

¡Vamos a descubrir Chile juntos!

Chile obchodzi swoje święto niepodległości 18 września. W 1810 roku w Santiago powołano Pierwszą Narodową Juntę Rządową, która rozpoczęła drogę do niepodległości. Dlatego to święto narodowe w Chile znane jest jako „El Dieciocho”. Ciekawostka: zgodnie z prawem w tym okresie wszystkie budynki publiczne i prywatne domy muszą wywiesić poprawnie flagę Chile (w przeciwnym razie grozi grzywna). We wrześniu pojawiają się też fondas – imprezy plenerowe. Organizuje się je w parkach, na placach i ulicach, z muzyką na żywo, grami, jarmarkami i jedzeniem.

Odkryjmy Chile razem!

Literatura

Gabriela Mistral – la primera mujer iberoamericana y la segunda persona latinoamericana en recibir un Premio Nobel en 1945.

“Lo que el alma hace por su cuerpo es lo que el artista hace por su pueblo.”

Pablo Neruda – recibió el Premio Nobel de Literatura en 1971.

“Podrán cortar todas las flores, pero no podrán detener la primavera.”

Literatura

Gabriela Mistral – pierwsza kobieta iberoamerykańska i druga osoba z Ameryki Łacińskiej, która otrzymała literacką Nagrodę Nobla w 1945 roku.

„To, co dusza czyni dla swojego ciała, to artysta czyni dla swojego narodu.”

Pablo Neruda – otrzymał literacką Nagrodę Nobla w 1971 roku.

„Mogą ścinać wszystkie kwiaty, ale nie powstrzymają nadejścia wiosny.”

Fot. Luis Dalvan/Pexels

Alejandro Zambra – un escritor contemporáneo conocido en Polonia por las traducciones de sus libros *Mis documentos* y *Poeta chileno*. Es uno de los autores identificados con la “literatura de los hijos de la dictadura”. En su conversación con *El País* en 2015 explicó:

"Los de mi generación vivimos la democracia y la adolescencia al mismo tiempo. Nos dimos cuenta de que solo la segunda era totalmente cierta [...]; en los 90 tuvimos una sensación de orfandad muy grande. Se daban los problemas por archivados, pero advertimos que no lo estaban. Para explicar cualquier cosa en Chile tienes que ir a la dictadura. Es muy difícil no hablar de ella."

Isabel Allende – una de las escritoras en español más leídas del mundo. Recibió el Premio Nacional de Literatura de Chile en 2010.

"La memoria es frágil y el transcurso de una vida es breve y fugaz." — *La casa de los espíritus* (1982)

Alejandro Zambra – współczesny pisarz, znany w Polsce dzięki tłumaczeniom książek *Moje dokumenty* i *Chilijski poeta*. Jeden z autorów zaliczanych do „literatury dzieci dyktatury”. W rozmowie z *El País* w 2015 roku wyjaśniał:

„Ci z mojego pokolenia przeżywali demokrację i dojrzewanie w tym samym czasie. Zorientowaliśmy się, że tylko to drugie było całkowicie prawdziwe [...]; w latach 90. mieliśmy ogromne poczucie osierocenia. Problemy uznawano za zamknięte, ale dostrzegliśmy, że wcale tak nie było. Aby wyjaśnić cokolwiek w Chile, trzeba się odwołać do dyktatury. Bardzo trudno jest o niej nie mówić.”

Isabel Allende – jedna z najczęściej czytanych pisarek hiszpańskojęzycznych na świecie. W 2010 roku otrzymała Narodową Nagrodę Literacką Chile.

„Pamięć jest krucha, a bieg życia krótki i ulotny.”
— *Dom duchów* (1982)

Fot. Andrea Vera Sasso/Pexels

Música

Los Prisioneros criticaban la dictadura de Augusto Pinochet (1915–2006, en el poder entre 1973 y 1990) y los problemas sociales de los 80 con letras directas y pegajosas.

El baile de los que sobran es un himno hasta hoy. Habla del tema de la desigualdad social y de los jóvenes de clase baja. Trata sobre la desigualdad en la educación chilena: habla de los cabros (jóvenes) que estudian en liceos técnicos y después no encuentran pega (trabajo), quedándose “sobrando” en la sociedad.

Violeta Parra – artista, compositora y una de las pioneras del folclore en su país.

Ana Tijoux – cantante y rapera chilena. Reconocida en América Latina por el género de hip hop, la artista es también activista y feminista. Su canción 1977 fue utilizada en la serie *Breaking Bad*.

Festival Internacional de la Canción de Viña del Mar – el más grande e importante festival de música en América Latina. Se realiza anualmente desde 1960.

Muzyka

Los Prisioneros krytykowali dyktaturę Augusto Pinocheta (1915–2006, u władzy w latach 1973–1990) i problemy społeczne lat 80.

Ich utwór **“El baile de los que sobran”** to hymn po dziś dzień. Opowiada o nierównościach społecznych i młodzieży z biedniejszych warstw. Mówi o cabros (młodych), którzy uczą się w szkołach technicznych, a później nie znajdują pega (pracy), „zostając zbędnymi” w społeczeństwie.

Violeta Parra – artystka, kompozytorka, jedna z pionerek muzyki ludowej w Chile.

Ana Tijoux – chilijska piosenkarka i rapperka. Rozpoznawalna w całej Ameryce Łacińskiej, aktywistka i feministka. Jej piosenka “1977” została wykorzystana w serialu *Breaking Bad*.

Międzynarodowy Festiwal Piosenki w Viña del Mar – największy i najważniejszy festiwal muzyczny w Ameryce Łacińskiej, organizowany co roku od 1960 roku.

Viña del Mar | Fot. Pexels

Comida

Empanadas de pino: carne, cebolla, huevo duro y aceitunas.

Asado y anticuchos: carne a la parrilla, todo un ritual de reunión.

Cazuela: un hervido que se puede preparar con carne de res, cordero o pollo, acompañado con verduras como zapallo, zanahorias, patatas y choclo

Porotos granados - sopa hecha a base de porotos, choclo, zapallo, cebolla, ajo

Choripán y sopaipillas: clásicos callejeros. Choripán es un chorizo asado entre pan. Sopaipillas es una masa de harina de trigo frita en aceite o manteca de cerdo.

Completo: el famoso hot dog chileno.

Terremoto: vino pipeño con helado de piña, llamado así porque "te deja tambaleando".

Pisco sour: preparado con pisco, jugo de limón, hielo, azúcar y clara de huevo.

Kuchnia

Empanadas de pino: nadziewane mięsem, cebulą, jajkiem na twardo i oliwkami.

Asado i anticuchos: grillowane mięso – prawdziwy rytuał spotkań.

Cazuela: gotowany jednogarnkowy posiłek, który można przygotować z wołowiny, jagnięciny lub kurczaka, podawany z warzywami takimi jak dynia, marchew, ziemniaki i kukurydza.

Porotos granados – zupa przygotowana na bazie fasoli, kukurydzy, dyni, cebuli i czosnku.

Choripán i sopaipillas: klasyczny street food. Choripán to grillowana kiełbasa podawana w bułce. Sopaipillas to ciasto z mąki pszennej smażone na oleju lub smalcu.

Completo: słynna chilijska wersja hot doga.

Terremoto: wino pipeño z lodami ananasowymi – nazwa pochodzi stąd, że „zostawia człowieka chwiejącego się jak po trzęsieniu ziemi”.

Pisco sour: drink przygotowywany z pisco, soku z cytryny, lodu, cukru i białka jajka.

Santiago de Chile | Fot. Alisha Lubben/Pexels

Danza

La **cueca** es una danza tradicional consistente en el uso del pañuelo en alto, el zapateo y el coqueteo, simbolizando el cortejo entre el gallo y la gallina.

Como escribió Pablo Neruda:

“La cueca suena en los pies como un llamado del suelo, como si la tierra bailara con nosotros.”

Taniec

Cueca to tradycyjny taniec, w którym charakterystyczne są machanie chustką, tupanie i kokieteria – symbolizuje zaloty koguta i kury.

Jak pisał Pablo Neruda:

„Cueca rozbrzmiewa w stopach niczym wołanie ziemi, jakby to sama ziemia tańczyła z nami.”

Valparaíso | Fot. Alisha Lubben/Pexels

Cine

Emilia (Pablo Larraín, 2019) se estrenó en el Festival Internacional de Cine de Venecia, donde fue seleccionada para competir por el León de Oro. La trama aborda un proceso de adopción desde el punto de vista de los padres en Valparaíso.

Una mujer fantástica (Sebastián Lelio, 2017) – ganadora del Óscar. Habla sobre una mujer transgénero que vive en Santiago, pierde a su pareja y tiene que confrontar ser acusada de su muerte.

Los colonos (Felipe Gálvez, 2023) – seleccionada como la candidata chilena a la mejor película internacional en los Premios Óscar 2024. Nos lleva al inicio del siglo XX y retrata el nacimiento de las fronteras en el fin del mundo.

Series

Prófugos – serie de drama, acción y suspenso producida por HBO.

Los 80 – serie que retrata la vida íntima de una familia durante la dictadura.

42 días en la oscuridad – serie de drama, misterio y suspenso en Netflix.

La jauría – serie policial que aborda la violencia de género y las redes sociales.

Kino

Emilia (reż. Pablo Larraín, 2019) – zaprezentowana na Festiwalu Filmowym w Wenecji, gdzie walczyła o Złotego Lwa. Film ukazuje proces adopcji z perspektywy rodziców w Valparaíso.

Fantastyczna kobieta (reż. Sebastián Lelio, 2017) – zdobywca Oscara. Opowiada o transpłciowej kobiecie z Santiago, która traci partnera i musi zmierzyć się z oskarżeniami o jego śmierć.

Koloniści (reż. Felipe Gálvez, 2023) – chilijski kandydat do Oscara 2024. Cofamy się do początków XX wieku i obserwujemy kształtowanie się granic na „krańcu świata”.

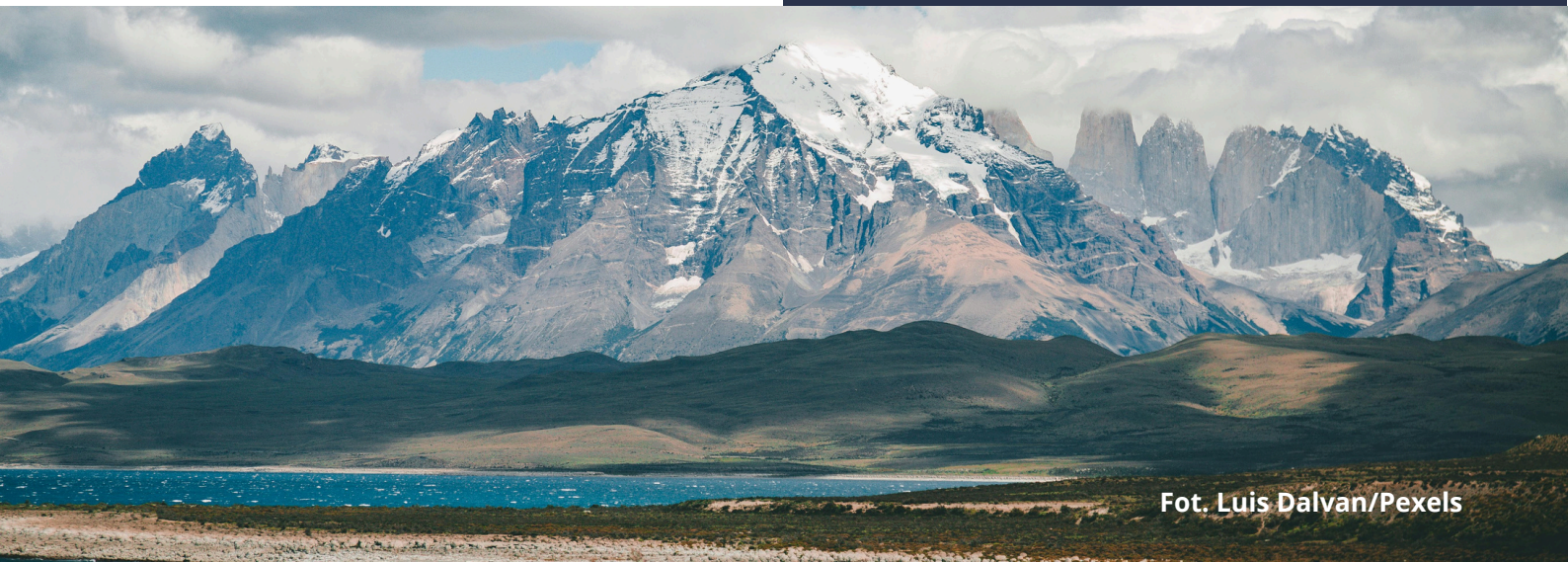
Serial

Prófugos – dramat, akcja i suspens produkcji HBO.

Los 80 – serial ukazujący życie rodziny w czasach dyktatury.

42 dni w mroku – dramat i kryminał, dostępny na Netflixie.

La jauría – serial policyjny podejmujący temat przemocy wobec kobiet i wpływu mediów społecznościowych.

Fot. Luis Dalvan/Pexels

Hablar como un chileno

Los chilenismos son parte de la identidad chilena, dándole sabor y humor al idioma. Junto con la pronunciación muy particular, reflejan la personalidad del pueblo chileno, representando al mismo tiempo un desafío tanto para los hispanohablantes de otros países como para los estudiantes del español de Chile.

Aquí algunas expresiones típicas:

- ¿Cachái? → ¿Entiendes?, ¿me sigues?
- Po → Partícula típica que se agrega al final de frases. Ejemplo: “Sí, po”, “No, po”, “Obvio, po”.
- Pololo / polola → Novio / novia.
- Al tiro → De inmediato.
- Carrete → Fiesta.
- Fome → Aburrido.
- Bacán → Genial, fantástico.
- Guagua → Bebé.
- Andar pato → Estar sin dinero.
- Estar curao → Estar borracho.
- Peinar la muñeca → Volverse loco.
- Hacerse el leso → Hacerse el distraído.
- Flaite → Persona de clase baja asociada a la delincuencia o al estilo urbano marginal (a veces usado de forma despectiva, pero también como identidad cultural).
- Pucha → Interjección de resignación, pena o sorpresa (equivale a “vaya” o “qué lástima”).
- Fuñingue → Persona floja, inútil o molesta (menos común, pero típica en la oralidad popular).
- ¡Por la chucha! → Expresión fuerte de rabia o frustración (como “¡carajo!”).
- Me tinca → Me parece bueno / me interesa / me llama la atención (“Me tinca esa peli”).
- Caleta → Mucho, bastante (“Tengo caleta de hambre”).
- Siútica → Persona fina, elegante.

Gadaj jak chilijczyk

Chilenizmy są częścią tożsamości, nadają językowi humor i koloryt. Razem ze specyficzną wymową stanowią wyzwanie zarówno dla obcokrajowców, jak i dla rodzimych użytkowników hiszpańskiego z innych krajów.

Oto kilka przykładów:

- *¿Cachái? → Rozumiesz?, Łapiesz?*
- *Po → partykuła dodawana na końcu zdań. Przykład: „Sí, po” (Tak, no), „Obvio, po” (Oczywiście).*
- *Pololo / polola → Chłopak / dziewczyna.*
- *Al tiro → Natychmiast.*
- *Carrete → Impreza.*
- *Fome → Nudny.*
- *Bacán → Super, genialny.*
- *Guagua → Niemowlę.*
- *Andar pato → Być splukanym.*
- *Estar curao → Być pijanym.*
- *Peinar la muñeca → Zwariować.*
- *Hacerse el leso → Udawać, że się czegoś nie zauważa.*
- *Flaite → Osoba z niższych warstw, kojarzona z marginesem lub stylem ulicznym (czasem obraźliwie, czasem z dumą).*
- *Pucha → Wykrzyknik rozczarowania lub zdziwienia („ojej”, „ależ to pech”).*
- *Fuñingue → Leń, nieudacznik (rzadziej używane, ale typowe dla mowy potocznej).*
- *¡Por la chucha! → Mocny okrzyk złości (jak „kurczę!”, „cholera!”).*
- *Me tinca → Podoba mi się / mam ochotę / wydaje mi się dobre („Me tinca esa peli” – Podoba mi się ten film).*
- *Caleta → Dużo, sporo („Tengo caleta de hambre” – Ależ jestem głodny).*
- *Siútica → Osoba elegancka, „pańska”.*

Fot. Alisha Lubben/Pexels

Curiosidades

Rapa Nui o Isla de Pascua es una isla chilena.

Atacama – el desierto más seco del mundo, donde se encuentra la escultura conocida como **La Mano del Desierto**, construida por el escultor chileno Mario Irarrázabal en 1992.

En septiembre se lanzan **volantines** (cometas) con la bandera de Chile.

Se juega a la **rayuela**, un juego tradicional con piedras y tablonos. El presidente Gabriel González Videla la declaró el “deporte nacional recreativo”.

Los chilenos celebran tanto que el 18 y el 19 de septiembre son feriados, y a veces se alarga en lo que llaman la “**Semana Dieciochera**”.

Ciekawostki

Rapa Nui (Wyspa Wielkanocna) należy do Chile.

Atakama – najsuchsza pustynia świata, gdzie stoi rzeźba La Mano del Desierto stworzona przez chilijskiego artystę Mario Irarrázabala w 1992 roku.

We wrześniu puszcza się **latawce** (volantines) w barwach Chile.

Popularna gra to **rayuela** – rzut kamieniami na drewniane belki. Prezydent Gabriel González Videla ogłosił ją „narodowym sportem rekreacyjnym”.

Chilijczycy świętują tak hucznie, że 18 i 19 września są dniami wolnymi, a czasem przeciągają zabawę na cały tydzień (**Semana Dieciochera**).

Escrito por: **Weronika Bazydło**

Autorka: **Weronika Bazydło**

A man with dark hair, wearing a brown suede-like jacket over a black t-shirt with a yellow graphic, is looking upwards and to the right. The background is a dark, industrial-looking space with yellowish-green lighting and structural elements.

**REVIVE EL ROCK EN
ESPAÑOL EN POLONIA**

***ROCK PO HISZPAŃSKU ODŻYWA
W POLSCE***

1. Daniel, vienes de México y ahora vives en Gdynia. ¿Cómo fue el camino que te trajo hasta aquí después de tantos años moviéndote por distintas ciudades?

Los tatuajes del amor, cawn. Hay muchas historias así, yo sé, y me tocó. Conocí a Nadhezda, una chica rusa al terminar mis estudios en la fac de lenguas y me volví un poquito loco por ella. Regresó a Rusia y seguimos en contacto, hasta que le ofrecieron participar en un campamento de idiomas en verano, era 2013, en Białystok, me dijo que necesitaban profe de español y si me gustaría verla otra vez... ps ¡pa luego es tarde!, vendí mi troquita, mi guitarra y me vine a Polonia, duramos un rato y terminamos pero yo me quedé con las ganas de regresar, aunque Białystok fue lo único que conocí en ese momento, me encantó y se me quedó el chip de "quiero vivir aquí".

2. ¿Qué fue lo que te hizo decidir que Polonia, y en particular Gdynia, sería tu lugar para establecerte después de tanto tiempo viajando?

En esos días vi que habían buenas oportunidades de trabajo como profesor de español, siempre fue una materia que me gustó desde morro, eso aunado a la gente y la buena comida, me hizo querer quedarme, entonces yo diría que en buena parte la necesidad. La situación laboral para profesores en México está super dura desde hace mucho, y aquí también pero en diferente medida. Yo llegué esta vez a Varsovia hace 8 años, pasé por Bydgoszcz y llegué a Trójmiasto, a Gdynia; y la razón de tanto movimiento en buena parte fue por las broncas burocráticas. pfff, es un rollo, eso, el perder algunas chambas por la falta de Karta Pobytu o al revés, perder oportunidades que ya estaban casi cerradas por la espera de la Karta Pobytu. De Bydgoszcz me moví a Gdynia al encontrar chamba en la universidad WSB, fue un proceso super duro, ya que tengo una niñita allí, entonces son esas decisiones que tienes que hacer no sólo para estar bien tú, sino para ofrecer algo mejor a tus seres amados.

1. Daniel, pochodzisz z Meksyku i teraz mieszkasz w Gdyni. Jak wyglądała droga, która cię tu przywiodła po tylu latach spędzonych w różnych miastach?

Tatuaże miłości, cawn. Jest wiele takich historii, wiem, i mnie też to spotkało. Poznałem Nadhezde, Rosjankę, po ukończeniu studiów na wydziale języków i trochę zwariowałem na jej punkcie. Wróciła do Rosji i utrzymywaliśmy kontakt, aż zaproponowano jej udział w obozie językowym latem 2013 roku w Białymstoku. Powiedziała mi, że potrzebują nauczyciela hiszpańskiego i spytała, czy chciałbym ją znowu zobaczyć... no to bez wahania! Sprzedałem swoją ciężarówkę, gitarę i przyjechałem do Polski. Byliśmy razem jakiś czas, ale się rozstaliśmy. Jednak we mnie zostało pragnienie powrotu. Choć wtedy znałem tylko Białystok, zakochałem się w tym miejscu i zakiełkowała we mnie myśl: „chcę tu mieszkać”.

2. Co sprawiło, że zdecydowałeś, iż Polska, a szczególnie Gdynia, będzie miejscem, w którym osiedlisz się po tylu latach podróży?

W tamtym czasie zobaczyłem, że są tu dobre możliwości pracy jako nauczyciel hiszpańskiego – to zawsze był przedmiot, który lubiłem od dziecka. Do tego ludzie i dobre jedzenie sprawiły, że chciałem zostać. Powiedziałbym więc, że w dużej mierze była to potrzeba. Sytuacja zawodowa nauczycieli w Meksyku jest od dawna bardzo trudna, tutaj też, ale w innej skali. Przyjechałem tym razem do Warszawy 8 lat temu, potem byłem w Bydgoszczy, aż trafiłem do Trójmiasta, do Gdyni. Powodem tylu przeprowadzek były w dużej mierze problemy biurokratyczne. To koszmar: traciłem pracę przez brak Karty Pobytu albo odwrotnie – traciłem okazje, bo czekałem na dokument. Z Bydgoszczy przeprowadziłem się do Gdyni, gdy znalazłem pracę na uniwersytecie WSB. Był to bardzo trudny proces, bo mam tam córeczkę, więc to były decyzje nie tylko dla siebie, ale przede wszystkim po to, by zapewnić coś lepszego swoim bliskim.

3. ¿Qué recuerdos llevas de tu infancia y juventud en México que siguen influyendo en tu vida y tu música hoy?

Recuerdos de mi infancia... creo que son memorias aisladas... una que otra con mi papá, murió cuando yo estaba super morro, con mi familia, aunque mi contacto más profundo con mis hermanos siento que empezó ya un poco más tarde, todos mis hermanos trabajaban para mantener la casa, o algunos ya tenían sus propias familias y así, creo que en el momento en el que me vine fue cuando estaba creando mas lazos que nunca con ellos. Recuerdos de muerte también. Hubieron un par de amigos muy cercanos que murieron, con días de diferencia, mientras yo vivía aquí, es una sensación super difícil, estar solo por acá y no poder ir a la familia, ellos eran bastante cercanos a nosotros. Entonces, en las rolas que he hecho abunda mucho ese sentimiento de soledad, a veces ira, y de lucha para no dejarse caer, es esto último lo que más me llevé de mi familia, experiencias aquí y que pongo en mis letras.
frío...

3. Jakie wspomnienia z dzieciństwa i młodości w Meksyku nadal wpływają na twoje życie i muzykę?

Wspomnienia z dzieciństwa... to raczej urywki. Kilka chwil z ojcem, który zmarł, gdy byłem bardzo mały. Z rodziną – choć głębszy kontakt z rodzeństwem zaczął się trochę później. Wszyscy moi bracia pracowali, by utrzymać dom, a niektórzy mieli już własne rodziny. Myślę, że gdy wyjeżdżałem, właśnie wtedy tworzyły się najbliższe więzi. Mam też wspomnienia związane ze śmiercią. Dwóch bardzo bliskich przyjaciół zmarło w odstępie kilku dni, kiedy mieszkalem już tutaj. To straszne uczucie – być samemu tak daleko i nie móc być z rodziną. Oni byli nam naprawdę bliscy. Dlatego w moich piosenkach często przewija się poczucie samotności, czasem gniew, ale też walka, by się poddać. To ostatnie najbardziej wyniosłem z rodziny i doświadczeń tutaj, i to przekładam na swoje teksty.

4. ¿Cómo describirías el choque cultural al llegar a Polonia, especialmente viniendo de un país tan distinto en clima, idioma y costumbres?

Al principio, cuando llegué y que no tenía intención de quedarme, fue de sorpresa, todo era diferente, la única similitud con México era ese verano caluroso en Białystok. Todo lo demás era, por demás, exótico, nuevo, bello, y diferente. La iglesia neogótica con sus 2 torres imponentes y el palacio con jardines tipo Versalles. Pero cuando vine para quedarme, entonces vino lo duro realmente: mucha gente no habla inglés, por ejemplo en las tiendas, el empezar a adecuarse al idioma es un golpe bajo muy cañón, las costumbres me parecieron muy interesantes y con ciertas similitudes hasta cierto punto con México, pero no fue algo tan difícil de aceptar o de adaptarse como el clima y el idioma. Pinche frío...

4. Jak opisałbyś szok kulturowy po przyjeździe do Polski, zwłaszcza że pochodzisz z kraju tak odmiennego pod względem klimatu, języka i obyczajów?

Na początku, gdy przyjechałem i nie planowałem zostać, było to zaskoczenie. Wszystko było inne. Jedynym podobieństwem do Meksyku było gorące lato w Białymstoku. Reszta – egzotyczna, nowa, piękna i inna. Neogotycki kościół z dwiema imponującymi wieżami, pałac z ogrodami jak w Wersalu. Ale kiedy przyjechałem, by się osiedlić, zaczęły się prawdziwe trudności. Wiele osób nie mówi po angielsku, na przykład w sklepach, więc nauka języka była dla mnie ogromnym ciosem. Obyczaje wydały mi się ciekawe i do pewnego stopnia podobne do meksykańskich, więc łatwiej było się do nich dostosować niż do klimatu i języka. To cholernie zimno...

5. Hacer rock en español en un país como Polonia suena como un reto enorme. ¿Qué reacciones has recibido del público local al escuchar tu música?

Desde que llegué a Białystok, traté de armar o unirme a alguna banda, y así estuve cada vez que regresé, la cosa era que generalmente fueron bandas de rock donde escribía en inglés o el otro guitarrista escribía en polaco y así. Sólo hubo una banda aquí en Varsovia en la que estuve, Jagerleptic, que adaptamos 2 rolas que ya tenía en español pero no tuvimos chance de tocarlas en público al final, ya que se disolvió. Al formar Obeha Czarna, en Varsovia, tocamos covers en español, ya sabes, Miguel Mateos, Rata Blanca, Ataque 77, Haragán y Cía., Zoé, Chingón, etcétera.

Tuvimos muy buena aceptación de la gente, entre todos esos covers metíamos algo más conocido en inglés, y aún así, 90% era en español y a la gente le latió bastante. Al retomar el proyecto hace 10 meses allá en Gdynia, hemos tenido la oportunidad de presentarnos por primera vez en el Tequila-Mezcal Festival, en Mayo, fue la primera presentación que hicimos y cerramos el evento, y la gente lo recibió muy bien, los siguientes toquines han sido cada vez mejores, este fin de semana ya tenemos otro programado en Gdansk, entonces, hasta ahora la gente lo ha tomado muy bien y yo estoy en proceso de escribir otra vez para volver a presentar mis rolas. Justo ahora estoy terminando una rola para tratar de entrar a un concierto-tributo al grunge junto con otras bandas.

6. ¿Sientes que tu música conecta de forma distinta con los latinos que viven en Europa frente al público polaco?

Al cantar todo en español, los polacos disfrutaban el sonido y la armonía de la letra en español, aunque no entiendan muchas veces lo que dicen las rolas, pero lo que he hecho en los últimos 2 toquines es cambiar algunos fragmentos a polaco, y de los covers polacos a español. Por ejemplo, seguro recuerdas a Vilma Palma, "pasame más vino, se vino la pachanga..." se me ocurrió "daj mi więcej vino bo mamy la pachanga" y si se los pones a la gente de esa forma se engancha y les late, es un buen ejemplo de rock latino, tienen esa vibra de desmadre y rock. Los latinos se las saben todas, wey, entonces les ponen todo el ambiente porque las cantan y se lo contagian a los polacos, es lo chido de lo que estamos haciendo.

5. Granie rocka po hiszpańsku w takim kraju jak Polska brzmi jak ogromne wyzwanie. Jak reaguje lokalna publiczność na twoją muzykę?

Od czasu przyjazdu do Białegostoku próbowałem założyć albo dołączyć do jakiegoś zespołu i tak było za każdym razem, gdy wracałem. Zazwyczaj to były zespoły rockowe, w których pisałem po angielsku, a inny gitarzysta po polsku. Tylko w Warszawie miałem zespół Jagerleptic, gdzie zaadaptowaliśmy dwie moje piosenki po hiszpańsku, ale ostatecznie nie zagraliśmy ich publicznie, bo się rozpadliśmy. Później w Warszawie stworzyłem Obeha Czarna – graliśmy covery po hiszpańsku: Miguel Mateos, Rata Blanca, Ataque 77, Haragán y Cía., Zoé, Chingón itd.

Publiczność przyjęła nas bardzo dobrze. Wśród tych coverów czasem wrzucaliśmy coś po angielsku, ale 90% było po hiszpańsku i ludziom się to podobało. Kiedy 10 miesięcy temu wznowiliśmy projekt w Gdyni, mieliśmy okazję wystąpić po raz pierwszy na Tequila-Mezcal Festival w maju – zamykaliśmy imprezę i zostaliśmy świetnie przyjęci. Kolejne koncerty były coraz lepsze. W ten weekend mamy już następny w Gdańsku. Do tej pory ludzie reagują świetnie, a ja piszę nowe utwory. Kończę właśnie jedną piosenkę, żeby spróbować dostać się na koncert-tribute dla zespołów grunge'owych.

6. Czy czujesz, że twoja muzyka łączy się inaczej z Latynosami mieszkającymi w Europie niż z polską publicznością?

Śpiewając wszystko po hiszpańsku, Polacy cieszą się brzmieniem i harmonią tekstu, choć często nie rozumieją słów. Ale na ostatnich koncertach zaczęłam zmieniać niektóre fragmenty na polski, a polskie covery na hiszpański. Na przykład, pewnie pamiętasz Vilma Palma – „pásame más vino, se vino la pachanga...” – przerobiłem to na „daj mi więcej vino bo mamy la pachanga”. Kiedy publiczność słyszy coś takiego, od razu się wkręca. To dobry przykład rocka latino – ma tę imprezową, rockową energię. Latynosi znają wszystkie teksty na pamięć, więc śpiewają, tworzą klimat i zarażają Polaków. To jest właśnie najfajniejsze w tym, co robimy.

7. ¿Qué artistas o bandas fueron tus referentes para lanzarte a hacer rock en español, incluso en un contexto donde no es el idioma dominante?

Ufff... me late todo el rollo hard rock y power metal, ¿sabes? pero no es lo único, me late el rock y algo de pop, la trova y los boleros... jaja entonces te puedo decir que Héroes del Silencio, Coda, Tercer Acto, Silvio Rodríguez, son artistas y bandas que, tenían un estilo muy particular, o por otro lado, que adaptaron el hard rock ochentero y metal que iba creciendo en los 80s, 90's y 2,000's, como Ágora, Mago, entre muchos otros que, ya estando acá, sigo descubriendo, Lucybell, Los Rodríguez, Chingón, etcétera, entonces he escuchado un poco de todo y de alguna manera ha influido en lo que hago, pero principalmente hard rock y metal.

8. ¿Cómo ha influido Gdynia y la vida en Polonia en la temática o en el sonido de tus canciones?

La influencia de la vida por acá ha sido más que nada en la temática, la dureza de la vida al estar solo, el amor (y desamor por supuesto), la paz interna, la guerra interna que muchas veces tenemos dentro y la vives más descarnadamente al estar de a solapa por acá... El sonido no tanto, me gustan algunas bandas polacas pero tienen un toque del rock que ya conocía, entonces allí hay cierta similitud y es lo que creo que hizo en su momento, el poder adaptarme a bandas locales.

7. Jakie zespoły czy artyści byli twoimi wzorcami, gdy zdecydowałeś się robić rock po hiszpańsku, nawet w miejscu, gdzie nie jest to dominujący język?

Ufff... kręci mnie hard rock i power metal, wiesz? Ale to nie wszystko – lubię też rock, trochę popu, trovę i bolera... haha. Więc mogę powiedzieć: Héroes del Silencio, Coda, Tercer Acto, Silvio Rodríguez – artyści i zespoły, które miały bardzo charakterystyczny styl albo z kolei zaadaptowały hard rock i metal z lat 80., 90. i 2000., jak Ágora, Mägo de Oz i wielu innych, których odkrywałem już tutaj, np. Lucybell, Los Rodríguez, Chingón itd. Słuchałem wszystkiego po trochu i to w jakiś sposób wpłynęło na to, co robię, ale przede wszystkim hard rock i metal.

8. Jak Gdynia i życie w Polsce wpłynęły na tematykę lub brzmienie twoich piosenek?

Wpływ życia tutaj dotyczy głównie tematyki: trudności życia w samotności, miłość (i oczywiście rozstania), wewnętrzny spokój, ale i wewnętrzna wojna, którą często toczy się w sobie – a tu, będąc samemu, przeżywa się to jeszcze mocniej. Brzmienie – nie aż tak. Lubię niektóre polskie zespoły, ale mają one podobny charakter rocka, który już znałem, więc łatwiej było mi się dopasować do lokalnych zespołów.

9. En una década de cambios de ciudad y de vida, ¿cuál ha sido la lección más grande que te ha dado ese camino?

Uff... el no dejarte caer, es bueno tocar fondo porque ahí se empieza a ver si tienes lo que necesitas para salir del hoyo y volver al camino, aunque sean años, pero no dejarlo, siempre se puede ver cuando avanzas, aunque a veces tardas más en moverte un centímetro, pero si sigues peleando, vuelves a empujar cada vez más fuerte.

10. ¿Cuál es tu sueño a futuro: quieres consolidar tu proyecto principalmente en Polonia, expandirte a otros países de Europa, o volver a conectar más con la escena musical en México?

Amo México pero la escena rockera allá es algo completamente diferente a lo que me late más, y la banda que tengo aquí, ya está más segura, nos entendemos bien y congeniamos, eso es super importante. El rollo de los covers en español es super chido, y la idea incluso de tocar covers polacos con fragmentos en español, ha sido una idea que a la gente le ha gustado. Me gustaría continuar consolidando la banda, empezar a grabar de nuevo (hace muchos años que ya no lo hacía, por falta de banda u otras situaciones) y armar rolas originales. He tenido la suerte de encontrar una banda que le está poniendo mucha galleta, y eso es lo que se necesita ahora, aunque toquemos frente a 5 o frente a 500 o más, pero siempre darlo todo.

9. W ciągu dekady zmian miast i życia – jaka była największa lekcja, którą dała ci ta droga?

Uff... żeby się nie poddawać. Dobrze jest sięgnąć dna, bo wtedy zaczyna się sprawdzanie, czy masz w sobie to, czego potrzebujesz, by wyjść z dołka i wrócić na właściwą drogę – nawet jeśli zajmie to lata. Najważniejsze, by nie odpuszczać. Zawsze widać, że idziesz do przodu, choć czasem przesunięcie się o centymetr zajmuje więcej czasu. Ale jeśli dalej walczysz, zaczynasz pchać coraz mocniej.

10. Jakie jest twoje marzenie na przyszłość: chcesz umocnić swój projekt głównie w Polsce, rozszerzyć go na inne kraje Europy? Czy może ponownie bardziej połączyć się z meksykańską sceną muzyczną?

Kocham Meksyk, ale tamtejsza scena rockowa to coś zupełnie innego niż to, co najbardziej mnie kręci. Zespół, który mam tutaj, jest już stabilniejszy – dobrze się rozumiemy i świetnie dogadujemy, a to jest super ważne. Granie coverów po hiszpańsku jest mega fajne, a pomysł grania polskich kawałków z fragmentami po hiszpańsku też spodobał się ludziom. Chciałbym dalej umacniać zespół, zacząć znowu nagrywać (od wielu lat tego nie robiłem, z powodu braku zespołu lub innych sytuacji) i tworzyć własne utwory. Miałem szczęście znaleźć kapelę, która naprawdę daje z siebie wszystko – i tego właśnie teraz potrzeba, niezależnie od tego, czy gramy przed piątką, pięciuset czy jeszcze większą publicznością – zawsze trzeba dać z siebie maksimum.

Por/Przeprowadził: **J. Walle**

REVISA NUESTROS NUMEROS ANTERIORES

SPRAWDŹ NASZE POPRZEDNIE WYDANIA

collection

VIVA

ME

XI

CO

KTRINES[®]

www.ktrines.com

MAWIZA

METALERS - GENTE DE LA TIERRA

METALOWCY - LUDZIE ZIEMI

Los fans los adoraron por su potente sonido y sus impactantes letras, cantadas en mapuche. Hace dos meses, Mewiza lanzó un nuevo álbum titulado ÜL (en español: Cantando).

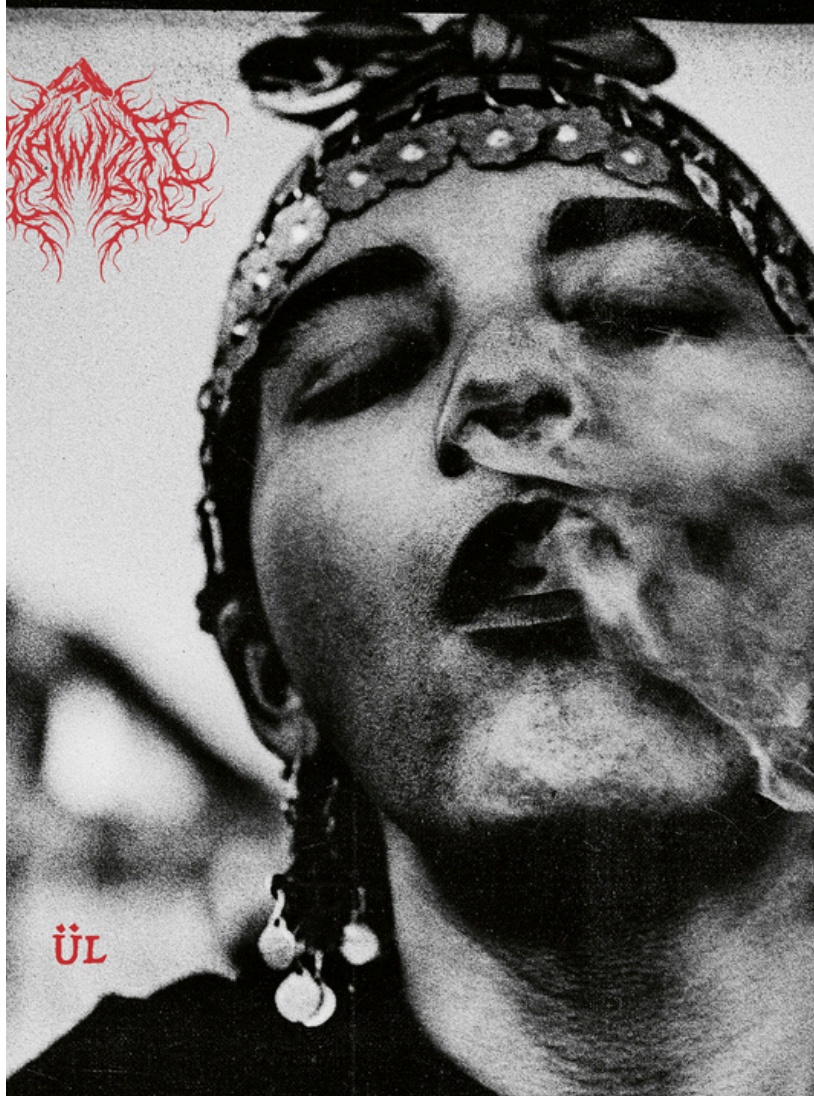
El grupo, formado por Awka, Karü, Zewü y Txalkan, fue fundado en Santiago de Chile en 2014. Inicialmente conocido como Nunca Seremos Dichosos, desde 2021 se conoce como Mawiza.

Debutaron con el disco Tierra en 2017, y dos años después lanzaron el álbum Kollong, que, tras cambiar el nombre del grupo, fue regrabado íntegramente en idioma mapuchu, mapudungun.

Fani pokochali ich za mocne brzmienia i mocne teksty wykrzykiwane w języku Mapuchów. Dwa miesiące temu zespół Mewiza wydał nowy album pt. ÜL (pol. Śpiew).

Zespół, w którego skład wchodzi Awka, Karü, Zewü i Txalkan został ufundowany w Santiago de Chile w 2014 roku. Początkowo funkcjonował pod nazwą Nunca Seremos Dichosos. Od 2021 roku znany jest jako Mawiza.

Zadebiutowali płytą Tierra w 2017 roku, a dwa lata później wydali album Kollong, który po zmianie nazwy grupy został nagrany ponownie w całości w języku Mapuchów, czyli Mapudungun.

MAWIZA, ÜL

Equipo:

Awka - Voz principal y guitarra rítmica
Karü - Guitarra principal y coros
Zewü - Bajo y coros
Txalkan - Batería y percusión

Músicos invitados:

Fabiola Hidalgo (Liquen)
Joe Duplantier (Gojira)

Estudio de grabación:
Estudio del Sur en Chile

Productor, ingeniero de sonido y mezcla:
Pancho Arenas

Los mapuches (lit. gente de la tierra), antes conocidos como araucanos, son un pueblo indígena de Sudamérica que históricamente ha resistido con éxito dos imperios: el inca y el español.

Hoy en día, constituyen el grupo indígena más numeroso de Chile, con una población estimada de dos millones de personas.

El mapudungun plantea tantos desafíos para los investigadores lingüísticos como el euskera en Europa. En primer lugar, es una lengua aislada, lo que significa que no comparte similitudes con ninguna otra lengua existente. En segundo lugar, las circunstancias que rodean su origen aún son objeto de hipótesis y debate.

Mapuche (dosł. ludzie ziemi), dawniej zwani Araukanami, są rdzennymi mieszkańcami Ameryki Południowej, którzy w przeszłości skutecznie opierali się dwóm imperiom : inkaskiemu i hiszpańskiemu. Obecnie stanowią największą grupę rdzennych mieszkańców Chile, a ich liczebność szacowana jest na 2 miliony osób.

Mapudungun sprawia badaczom języków tyle samo trudności, co język baskijski w Europie. Po pierwsze, jest to język odosobniony, czyli nie wykazuje podobieństwa z żadnym innym istniejącym językiem. Po drugie, okoliczności powstania tego języka wciąż są przedmiotem hipotez i debat.

MAWIZA, ÜL

Skład:

*Awka – wokal prowadzący i gitara rytmiczna
Karü – gitara prowadząca i wokal wspierający
Zewü – gitara basowa i wokal wspierający
Txalkan – perkusja i instrumenty perkusyjne*

Muzycy gościnni:

*Fabiola Hidalgo (Liquen)
Joe Duplantier (Gojira)*

Studio nagraniowe:

Estudio del Sur w Chile

*Producent, realizator dźwięku i miksu:
Pancho Arenas*

Mientras trabajaban en el single "**Ti Inan Paw-Pawkan**" del álbum **Ül**, la banda mapuchu contó con la colaboración del músico francés Joe Duplantier, pilar de la banda Gojira.

El single transmite un mensaje contundente.

«Esta canción es un lamento de los indígenas que viven en la ciudad, lejos de su tierra», dice Mawiza. «Pero también es una advertencia. Bajo la ciudad, incluso aplastada por el hormigón, la naturaleza siempre lucha por sobrevivir».

La oposición entre industria y naturaleza, libertad y esclavitud, memoria y olvido resuena en todo el álbum de **Ül**.

*W czasie pracy nad singlem **Ti Inan Paw-Pawkan** z płyty **Ül**, mapuchański zespół pozyskał do współpracy francuskiego muzyka Joe'go Duplantiera, który jest filarem zespołu. Gojira.*

Singiel niesie z sobą mocne przesłanie.

„Ta piosenka to lament rdzennej ludności, która żyje w mieście, daleko od swej ziemi” – mówi Mawiza. „Ale to także sygnał ostrzegawczy. Pod miastem, nawet zmiażdżona betonem, natura zawsze walczy o przetrwanie”.

*Opozycja między przemysłem a naturą, wolnością a zniewoleniem, pamięcią i zapomnieniem wybrzmiewa na całej płycie **Ül**.*

El estilo de la banda es tan intrigante como su música. Los chicos de Mawiza se inspiran en las tradiciones mapuche a través de su vestimenta y pintura facial.

Este año, la banda actuó en conciertos en Hungría, Rumania, República Checa, Francia, Italia y Bélgica.

Esperamos con entusiasmo el anuncio de una nueva gira para 2026, con la esperanza de que esta vez la banda también visite Polonia.

Puedes escuchar el álbum *Ül* en el sitio web:
<https://youtu.be/mNdske4A3Co?si=bDeqxGzUXMDsATSW>

Texto: Anna Kraus

Stylistyka zespołu jest równie ciekawa jak jego muzyka. Elementami ubioru i malowaniem twarzy chłopaki z Mawizy nawiązują do mapuchańskich tradycji.

W tym roku zespół na koncertach można było zobaczyć na Węgrzech, w Rumunii, Czechach, Francji, Włoszech i Belgii.

Z niecierpliwością czekamy na ogłoszenie nowej trasy koncertowej na 2026 rok z nadzieją, że tym razem zespół zawita również do Polski.

*Płyte *Ül* można usłyszeć na stronie :
<https://youtu.be/mNdske4A3Co?si=bDeqxGzUXMDsATSW>*

Tekst : Anna Kraus

collection

VIVA

ME

XI

CO

KTRINES[®]

www.ktrines.com

**CAMINO DE SANTIAGO
DEL DENTRO**

***DROGA ŚW. JAKUBA
OD WEWNĄTRZ***

En la primera semana de septiembre emprendí el Camino de Santiago, que ya había descrito en un número anterior. Aunque no tuve el lujo de contar con un mes libre para completar todo el Camino Portugués, una semana para recorrer un tramo encajaba a la perfección con mi agenda de vacaciones. Caminé desde la frontera entre Portugal y España hasta Santiago de Compostela, siguiendo la ruta central. Ya había visitado Lisboa y Oporto, que fueron una especie de prelude de mi viaje. También me enamoré de Oporto, pero esa es otra historia... :)

W pierwszym tygodniu września wybrałam się na opisywany przeze mnie w jednym z poprzednich numerów szlak Camino de Santiago. Nie miałam co prawda luksusu wolnego miesiąca na przebycie całego Camino Portugués, ale już tydzień na przejście jego fragmentu świetnie wpisał mi się w kalendarz wakacji. Pokonałam zatem pieszo trasę spod granicy portugalsko-hispańskiej do Santiago de Compostela, idąc szlakiem zwanym "ruta central". Wcześniej odwiedziłam Lizbonę i Porto, które stanowiły poniekąd preludium mojej wyprawy. Przy okazji zakochałam się w Porto, ale to już zostawmy na inną opowieść... :)

Veo a los primeros viajeros con el símbolo del Camino —una concha marina sujeta a sus mochilas— en Lisboa. Allí también aparecen las primeras señales de la ruta. Al día siguiente, en un albergue de Oporto, comienzo a conocer a los peregrinos. Tras pasar un día en la "ciudad de los seis puentes", me dirijo a la localidad fronteriza de Valença do Minho, desde donde al día siguiente emprenderé la ruta a pie hacia Santiago de Compostela, en el norte de España.

Pierwszych podróżników ze znakiem Camino - muszlą przyczepioną do plecaka - widzę już w Lizbonie. Tam pojawiają się też pierwsze uliczne oznaczenia trasy. Następnego dnia w hostelu w Porto zaczynam poznawać pielgrzymów. Po dniu spędzonym w 'mieście 6 mostów' wybieram się do przygranicznej miejscowości Valença do Minho, skąd następnego dnia mam wyruszyć w pieszą trasę do Santiago de Compostela w północnej Hiszpanii.

Fuente/Zródło: Wikipedia

Valença es un lugar especial. Primero, por estar justo en la frontera española, se encuentra ya en una zona horaria diferente, unida a través de un puente internacional. Caminas tranquilamente hacia el norte y, de repente, la hora cambia. Segundo, es una ciudad fortaleza: su centro amurallado de piedra conserva elementos que datan del siglo XIII. Cruzar sus estrechas y bajas puertas de piedra es una experiencia casi surrealista. A cincuenta metros del albergue descubro las primeras señales del Camino, lo que confirma mi impresión de haber elegido el punto de partida correcto. Esa misma tarde me entero de que prácticamente todos los quince huéspedes están en peregrinación: gente de todo el mundo, de Estados Unidos, Irlanda, Alemania y Australia.

Valença to szczególne miejsce. Po pierwsze, znajdując się przy samej granicy z Hiszpanią, leży już w innej strefie czasowej, która przebiega przez międzynarodowy most. Idziesz sobie spokojnie na północ i nagle zmienia się czas. Po drugie, jest to miasto-forteca. Jego centrum stanowi kamienna forteca, której najstarsze elementy pochodzą z XIII wieku. Przechodzenie przez wąskie, niskie kamienne bramy stanowi dość surrealistyczne doświadczenie. Pięćdziesiąt metrów od hostelu dostrzegam pierwsze znaki Camino, co utwierdza mnie w przekonaniu, że dobrze wybrałam punkt startu. Tego samego wieczoru dowiaduję się, że praktycznie każdy z około piętnastu gości jest w trakcie pielgrzymki albo z niej wraca. Ludzie z całego świata, od USA, przez Irlandię i Niemcy po Australię.

Un peregrino es, en cierto modo, alguien que se levanta antes del amanecer (gracias a ello, los más perseverantes llegan a recorrer más de treinta kilómetros al día). Mi solemne promesa de levantarme con calma después de las ocho y partir sobre las diez se desvanece ya el segundo día, en el pueblo de O Porriño, cuando descubro que soy la última en salir. No es casualidad que algunos albergues solo permitan la salida hasta las 8:30 h: están pensados como lugares de descanso rápido.

El ambiente del Camino recuerda un poco a un Erasmus para nómadas: personas de distintas culturas e idiomas unidas en una misma ruta. Como nota al margen, añadiría que las personas multilingües y abiertas al contacto humano se sentirán aquí como en casa. Antes de llegar siquiera a la mitad del recorrido, ya había tenido la oportunidad de hablar no solo inglés, sino también francés, alemán y, por supuesto, cada vez más español.

Pielgrzym to gatunek człowiek wstającego jeszcze przed świtem (najwytrwalsi przebywają dzięki temu ponad trzydzieści kilometrów dziennie). W związku z tym moja solenna obietnica złożona sobie samej, że będę na spokojnie wstawać po ósmej i wyruszać ok. dziesiątej, umiera już drugiego dnia, w miejscowości O Porriño, gdy okazuje się, że jestem ostatnią wychodzącą osobą. Wymowny jest fakt, że niektóre albergues dają czas na wymeldowanie ledwie do godziny 8:30 - hostele traktuje się jako miejsce do szybkiego noclegu.

Atmosfera na Camino ma w sobie coś z Erasmusa dla nomadów: ludzie z różnych kultur i języków złączeni na jednym szlaku. Na marginesie dodam, że osoby wielojęzyczne i lubiące kontakt z ludźmi zdecydowanie się tu odnajdą. Nie minęła połowa trasy, a już miałam okazję porozmawiać nie tylko po angielsku, ale również po francusku, niemiecku i oczywiście coraz więcej po hiszpańsku.

Mis amigos saben que, aunque no me gusta madrugar, hasta ahora me había resultado imposible viajar sin Google Maps. Esta vez decidí desafiarme a mí mismo y recorrer el Camino sin GPS. Podría decirse que quería confiar mi destino por completo a las flechas y las conchas. Sin embargo, ya en mi primera noche en Valença experimenté la “primera tentación”: me ofrecieron varias apps para peregrinos con las que se puede seguir la ruta, reservar alojamiento o conocer monumentos y atracciones cercanas. En resumen: todo está hecho por ti; solo tienes que hacer clic y listo. Una peregrinación del siglo XXI.

Me tomó medio día aprender a reconocer las señales del Camino (debo admitir que identificar símbolos nunca ha sido lo mío). Para el segundo día, esa habilidad ya era casi innecesaria, pues la ruta comenzaba a llenarse poco a poco de otros viajeros. ¿Y dónde están las señales? En los lugares más diversos: a veces como conchas incrustadas en el pavimento o en las paredes; otras, como columnas de piedra a la altura de la cintura con una indicación precisa —al metro— de lo que me quedaba; y en ocasiones, simples flechas amarillas apenas visibles pintadas en cualquier superficie, desde un poste hasta un cubo de basura. Además, siempre que dudaba sobre el camino, los lugareños estaban encantados de ayudarme (siempre preguntaba en español).

Moi znajomi wiedzą, że o ile wczesnego wstawania po prostu nie lubię, o tyle podróż bez użycia Google Maps była dla mnie do tej pory niemożliwa. Tym razem postanowiłam postawić sobie wyzwanie i przejść Camino bez GPS. Rzecz by można, że chciałam zawierzyć los swój całkowicie strzałkom i muszelkom. A tymczasem już pierwszego wieczoru w Valença odbyło się “pierwsze kuszenie”: proponowano mi kilka aplikacji dla pielgrzymów, w których można kontrolować trasy, zamówić sobie nocleg czy dowiadywać się na temat zabytków i atrakcji turystycznych w okolicy. W skrócie: wszystko zostanie za ciebie zrobione, tylko kliknij i idź. Takie tam pielgrzymowanie XXI wieku.

Nauczenie się dostrzegania znaków camino zajęło mi całą połowę pierwszego dnia (tu zaznaczam, że zauważanie tego typu symboli to nie mój konik). Dnia drugiego umiejętność ta przestała być przydatna, ponieważ powoli trasa zapełniała się innymi podróżnikami. A gdzie są znaki? W bardzo różnych miejscach. Czasem jako muszelki wtłoczone w chodnik albo w ścianę, czasem jako kamienne kolumny sięgające do pasa z dokładnym (co do metra) wskaźnikiem, ile drogi pozostało, a czasem jako ledwie widoczne żółte strzałki malowane na czym popadnie, choćby na słupie albo na śmietniku. Zresztą, gdy miałam wątpliwości co do kierunku trasy, miejscowi chętnie pomagali (zawsze pytałam po hiszpańsku).

El siguiente reto fue encontrar alojamiento. Mi plan era reservar un albergue el día antes de llegar, pero incluso antes de alcanzar Redondela descubrí que la ciudad estaba abarrotada de peregrinos y resultaba imposible encontrar una cama dentro de un presupuesto de unos 20 euros por noche. Así que terminé pasando una noche en una pensión bastante lujosa, justo en la playa de la Ría de Vigo. A partir de entonces, empecé a reservar con antelación. Bueno, de los errores se aprende.

¿Me sorprendió algo? Mi rodilla derecha. Y también... las montañas. La ruta atraviesa el increíblemente pintoresco, montañoso y verde paisaje del oeste de Galicia, con pueblos y aldeas de piedra. El camino está lleno de plantaciones de todo tipo y, cuanto más al norte se avanza, más viñedos aparecen, sobre todo en la etapa de Pontevedra a Caldas de Reyes. En general, la señalización es clara y el trayecto discurre por bosques y caminos secundarios, aunque en varios tramos se camina literalmente por el arcén de la carretera.

Kolejnym wyzwaniem okazał się nocleg. Plan zakładał rezerwowanie hostelu na dzień przed przybyciem, ale już przed Redondelą okazało się, że miasto jest pełne pielgrzymów i nie sposób było znaleźć miejsca mieszczącego się w budżecie ok. 20 euro za noc. W związku z tym spędziłam jedną noc w pensjonacie w dość luksusowej lokalizacji przy samej plaży w zatoce Vigo. Od tamtej pory rezerwowałam z wyprzedzeniem. Cóż, człowiek najlepiej uczy się na własnych błędach.

Czy coś mnie zaskoczyło? Prawe kolano. A także... góry. Trasa prowadzi przez niezwykle malownicze, górzyste i zielone tereny zachodniej Galicji, kamienne wsie i miasteczka. Pełno plantacji wszelakich, a im dalej na północ, tym więcej winnic - szczególnie na trasie z Pontevedry do Caldas de Reyes. Trasa generalnie jest dobrze oznaczona i prowadzi przez lasy i boczne dróżki, ale w kilku miejscach szliśmy dosłownie poboczem drogi szybkiego ruchu.

El Camino Portugués ofrece otra sorpresa: la posibilidad de extender la ruta dos días más. Se trata del Camino Espiritual, que va de Pontevedra a Padrón, atravesando la costa y la alta montaña. Esta variante está vinculada a la historia de cómo los discípulos transportaron el cuerpo de Santiago hasta la actual Santiago de Compostela vía Padrón y se considera el origen de la tradición del Camino.

En el trayecto, como ya me había pasado en mi primer albergue, conocí a gente de todo el mundo: de Estados Unidos, Europa, Asia e incluso Australia. Algunos estaban en viajes largos por Europa; otros simplemente recorrían la Península Ibérica. Algunos viajaban con amigos, pero muchos lo hacían en solitario.

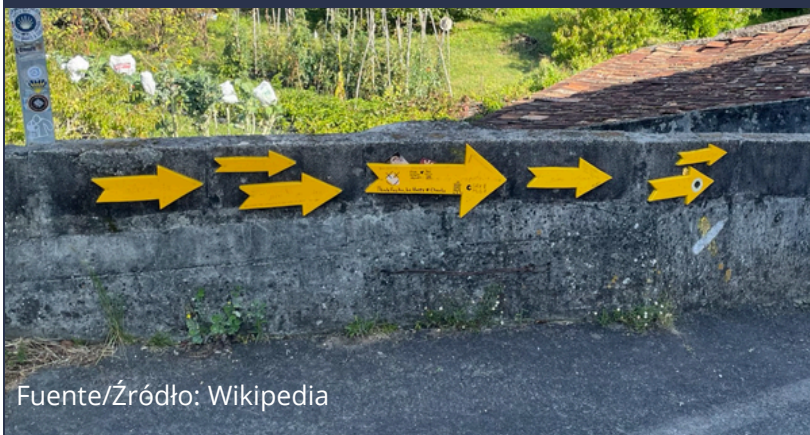
Camino Portugués zawiera w sobie jeszcze jedną niespodziankę, tzn. można wydłużyć sobie trasę o dwa dni. Mowa o "Camino Espiritual", która prowadzi z Pontevedry do Padrón przez wybrzeże i wysokie góry. Trasa wiąże się z historią transportu ciała Św. Jakuba przez jego uczniów do obecnego Santiago de Compostela przez Padrón i jest uważana za początek tradycji Camino.

Na trasie, tak jak i w pierwszym hostelu, spotykałam ludzi z całego świata, od USA przez kraje Europy i Azji, po Australię. Część z nich była w trakcie większej podróży przez Europę, część odwiedzała tylko Półwysep Iberyjski. Niektórzy podróżowali w towarzystwie, ale wielu wybrało się samodzielnie.

Pasaporte y sellos. Mi mayor emoción fue, por supuesto, obtener el pasaporte del peregrino, que compré por el justo precio de 3 € en Valençà el primer día de mi viaje. Con base en él me emitieron, por otros 3 €, certificados en español y en latín (mi nombre, curiosamente, invertido en esta última versión) que acreditaban que había recorrido 124 kilómetros. Cómo se calculó esta cifra sigue siendo un misterio para mí, ya que solo tengo documentados unos 118.

Resultó que necesitaba al menos dos sellos al día, pero pronto descubrí que conseguirlos era lo más fácil. Además de los albergues, estaban disponibles en todos los santuarios, en algunos restaurantes e incluso en puestos de recuerdos. A menudo los sellos se dejaban simplemente en modo autoservicio.

Paszport i pieczętki. Największą ekscytację wzbudził we mnie oczywiście paszport pielgrzyma kupiony za uczciwą cenę 3 euro w Valency pierwszego dnia wyprawy. Na jego podstawie wydano mi za kolejne 3 euro certyfikaty po hiszpańsku i po łacinie (w przedziwny sposób odmieniając moje imię na tej drugiej wersji) potwierdzający przejście 124 kilometrów trasy (w jaki sposób zostało to przeliczone, pozostanie dla mnie tajemnicą, gdyż mam poparte dowodami jedynie jakieś 118 kilometrów). Okazało się, że potrzebuję przynajmniej 2 pieczętek dziennie, ale szybko zauważyłam, że doprawdy nie ma nic prostszego niż zdobycie pieczętki. Począwszy od hosteli, można je było również dostać w każdej kapliczce, w niektórych restauracjach, a nawet przy stoiskach z pamiątkami. Często pieczętki po prostu są pozostawione do samodzielnego użytku.

Fuente/Źródło: Wikipedia

Me llevó un poco más de tiempo que el pasaporte encontrar la concha perfecta, es decir, del tamaño y precio adecuados. Finalmente la compré por apenas 1,50 euros en un puesto del precioso pueblo de Arcade, a las afueras de Pontevedra. Era una concha recuperada de un río local. Desde entonces me convertí en un referente para otros peregrinos, como ellos lo habían sido para mí. +50 a la profesionalidad, +100 a la pertenencia.

Durante el camino me fui dando cuenta de que el Camino es también un negocio moderno y próspero, aunque lo comprendí de verdad al recoger mi certificado. Para conseguir un lugar en la larga cola tuve que registrarme en línea con un código QR. Además, se ofrecía la posibilidad de comprar un tubo por 2 € adicionales para acompañar el documento. Multitudes de personas recorren el Camino, y aunque las donaciones o tarifas parezcan pequeñas a primera vista, el negocio va viento en popa.

Trochę dłużej niż paszportu zajęło mi znalezienie odpowiedniej muszli, tzn. w odpowiednim rozmiarze i cenie. Ostatecznie kupiłam jedną za całe 1,5 euro przy stoliku w przepięknej miejscowości Arcade za Pontevedrą. Muszla wydobyta została z miejscowej rzeki. Odtąd byłam już znakiem dla innych pielgrzymów, tak jak wcześniej oni dla mnie. +50 do profesjonalizmu, +100 do przynależności.

O tym, że Camino jest nowoczesnym i dobrze kręcącym się biznesem, przekonałam się już na trasie, ale szczególnie dotknęło mnie to dopiero w drodze po certyfikat. Otóż, aby zająć miejsce w długiej kolejce, należało się zarejestrować na stronie przy użyciu kodu QR. Do certyfikatu można było dokupić tubę za kolejne 2 euro. Przez Camino przetaczają się tłumy ludzi i choć na pierwszy rzut oka pozostawione kwoty mogą wydawać się niewielkie, to biznes kwitnie.

Se puede entrar gratis a la impresionante catedral durante la misa y también durante 15 minutos al final del día en el exterior, aunque desconozco quién lo controla ni cómo. También es posible acceder a la estrecha sala con la escultura de Santiago Apóstol, aunque un guardia de seguridad apura a los peregrinos recordándoles que hay poco tiempo y mucha gente esperando (eso fue lo que dijo literalmente, si mi español no me confundió). El resultado: el tiempo para una “tranquila comunión con la santidad” se reduce a apenas dos segundos.

Do imponującej katedry można wejść za darmo w trakcie mszy, a poza nią na 15 minut, chociaż kto i jak to kontroluje, nie mam pojęcia. Można też wejść do ciasniutkiego pomieszczenia z rzeźbą św. Jakuba, choć pielgrzymów popędza ochroniarz przypominając, że czasu jest mało, a chętnych dużo (tak dosłownie powiedział, jeśli mój hiszpański mnie nie zmylił), więc czas na “spokojne obcowanie ze świętością” to jakieś 2 sekundy.

La gran mayoría de los peregrinos termina su viaje en Santiago, pero hay algunos perseverantes que continúan hasta Finisterre, a unas dos horas y media en autobús, tema del que hablaré en el próximo número de VISTULARTE. Y sí, tomé el autobús hasta allí.

Zdecydowana większość pielgrzymów trasę kończy w Santiago, ale istnieją wytrwali, którzy pieszo idą aż do Finisterre, oddalonego o 2,5 godziny drogi autobusem, o którym opowiem w kolejnym numerze VISTULARTE. I tak, tam już pojechałam autobusem.

Por/Tekst: **KATARZYNA JATCZAK**

AGNIESZKA
KUŚMIERCZYK

SPEAK BUSINESS WITH CONFIDENCE

Book Your Free 20-Minute
Consultation Today.
Let's talk about your goals
and create a custom
learning plan.

MY SERVICES

- ✓ Expert C2-level teacher with years of professional coaching
- ✓ Fully online with flexible scheduling
- ✓ Real-world content from top publications
- ✓ Customized lessons for your industry and goals

[LEARN MORE](#)

AGNIESZKA@AGNIESZKAKUSMIERCZYK.COM
TELEPHONE: +48 600 286 541

GRACE FOR THE WORLD

UN GRAN ESPECTÁCULO
EN EL VATICANO

WIELKIE WIDOWISKO
W WATYKANIE

“Grace for the World” es el título de un concierto espectacular que tuvo lugar el 13 de septiembre en la plaza de San Pedro, en el Vaticano. Se esibieron artistas de renombre mundial, entre ellos Andrea Bocelli, Pharrell Williams, Karol G e Il Volo. El repertorio incluyó piezas de distintos géneros: desde música sacra y góspel hasta ritmos latinos y rap. Durante el espectáculo se realizó además una proyección luminosa con más de 3.000 drones. También se pronunciaron discursos con un mensaje de paz y esperanza, y un firme “no” a la guerra. Nuestra redacción habló con algunos de los espectadores al concierto.

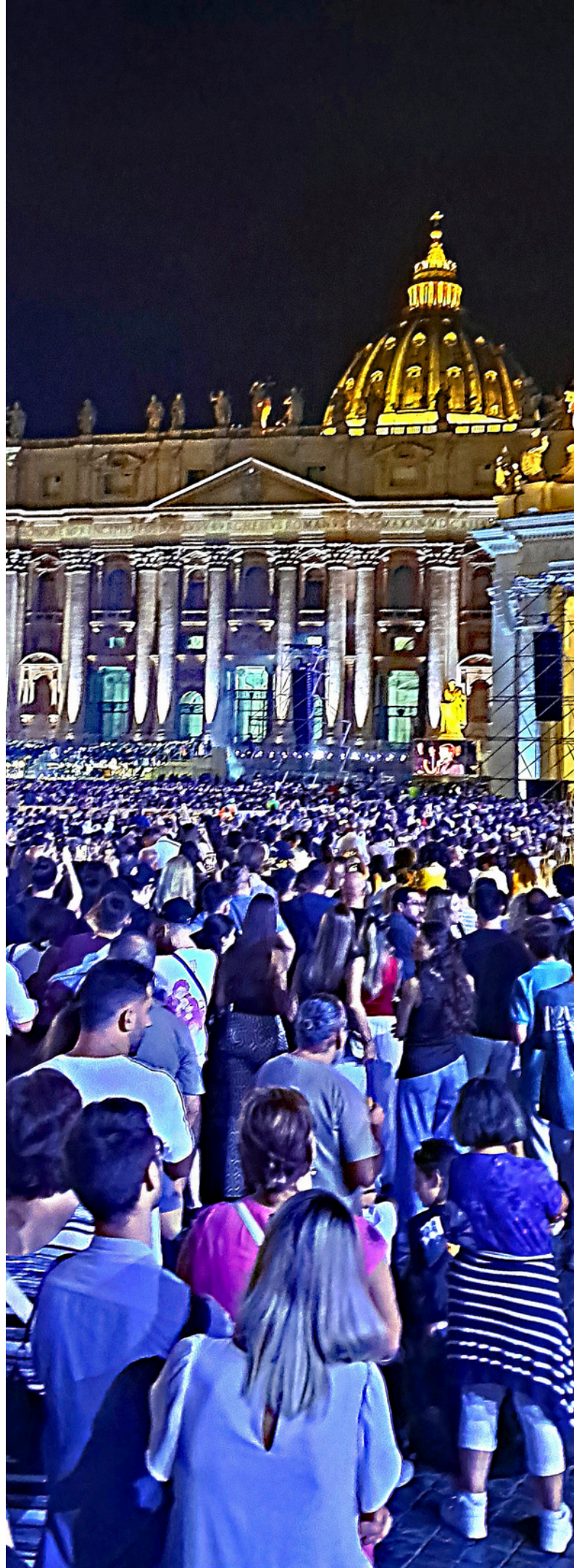
“Grace for the World” to tytuł spektakularnego koncertu, który odbył się 13 września na placu Św. Piotra w Watykanie. Wystąpili na nim artyści światowej sławy, m.in. Andrea Bocelli, Pharrell Williams, Karol G, il Volo. Repertuar zawierał utwory różnych gatunków – od muzyki sakralnej przez gospel po latynoską bądź też rap. W czasie widowiska zrealizowano pokaz świetlny ponad 3 tys. dronów. Wygłoszono też przemówienia z przekazem pokoju i nadziei oraz stanowczym „nie” dla wojny. Nasza redakcja rozmawiała z niektórymi uczestnikami koncertu.

Una fusión de música y tecnología

El concierto “Grace for the World” fue el primero de este tipo en el Vaticano a tan gran escala. El espectáculo unió arte sacro y tecnología moderna.

Fuzja muzyki i technologii

Koncert “Grace for the World” był pierwszym tego typu wydarzeniem w Watykanie na tak wielką skalę. Widowisko połączyło sztukę sakralną i nowoczesną technologię.

Ya al inicio, con la primera interpretación de Bocelli, en el cielo sobre la basílica de San Pedro los drones comenzaron a formar distintas imágenes inspiradas en los frescos de la Capilla Sixtina. Se representaron, entre otros, un fragmento del fresco La creación de Adán, la célebre escultura de la Pietà con la Virgen María y el Cristo muerto, el papa Francisco, el logo del Año Jubilar 2025 y la palabra JOY. Durante el concierto, unos artistas y unos religiosos hicieron un llamado a la paz mundial y subrayaron la importancia de la esperanza.

Artistas de fama mundial

Sobre el escenario vaticano se presentaron Andrea Bocelli, Pharrell Williams, Karol G, Il Volo, el coro góspel Voices of Fire, John Legend, el coro de la diócesis de Roma bajo la dirección del maestro Marco Frisina, Clipse, Teddy Swims, Jelly Roll, Angélique Kidjo y muchos otros músicos. Los artistas interpretaron obras como „Ave Maria”, „Happy”, „Mientras me curo del cora”, „La vida es un carnaval”, „Amazing Grace”, „Magnificat”.

Una parte del público acudió atraída por artistas concretos.

— Yo personalmente estoy aquí para escuchar a Williams —confesó Francesca, de Roma. Los italianos Riccardo y Paolo, en cambio, asistieron por Bocelli.

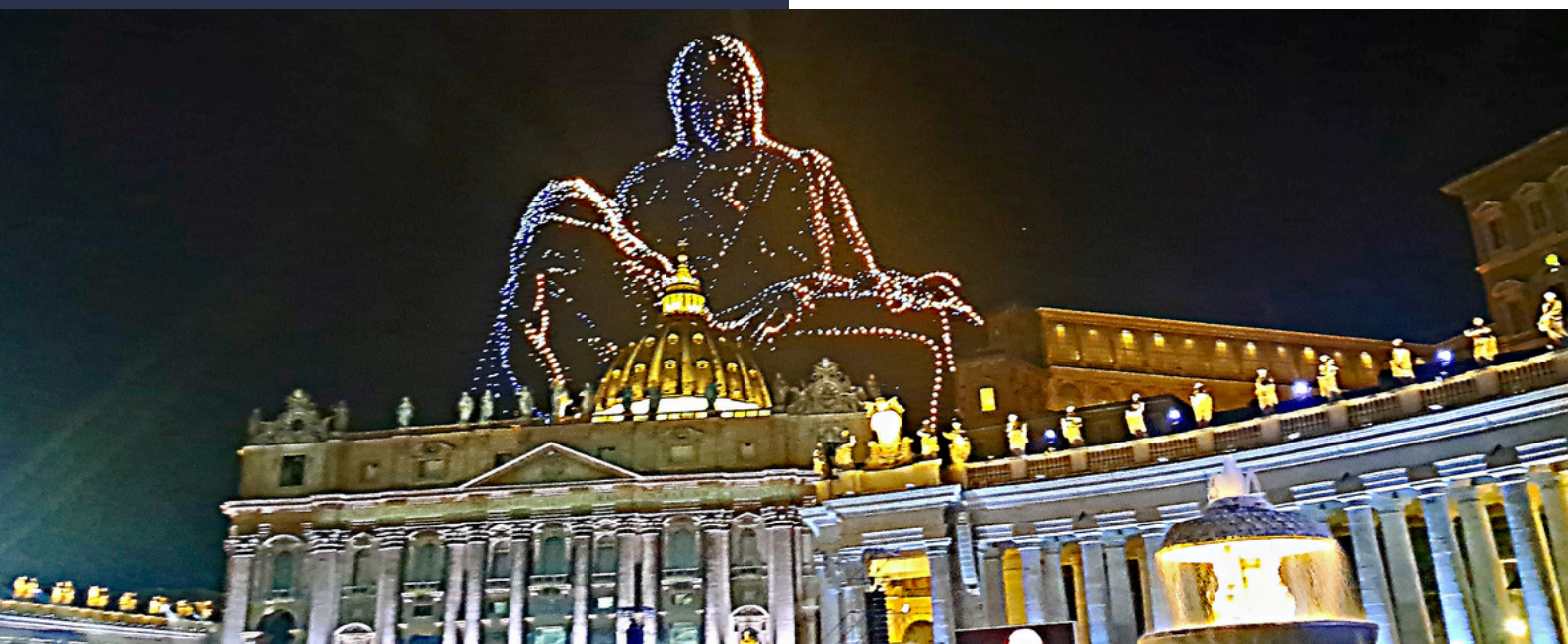
Już na początku występów wraz z pierwszym utworem Bocelliego na niebie, nad bazyliką św. Piotra z dronów zaczęły się układać różne świetlne obrazy inspirowane freskami Kaplicy Sykstyńskiej. Przedstawiono m.in. fragment fresku „Stworzenie Adama”, słynny wizerunek Pietà - Matki Bożej ze zmarłym Jezusem Chrystusem, papieża Franciszka, logo Roku Świętego - Jubileuszowego 2025, słowo „JOY”. W czasie koncertu artyści i osoby duchownego wzywały do pokoju na świecie i wskazały na znaczenie nadziei.

Artyści światowej sławy

Na watykańskiej scenie wystąpili Andrea Bocelli, Pharrell Williams, Karol G, il Volo, chór gospel Voices of Fire, John Legend, chór diecezji rzymskiej Diocesi di Roma pod dykcją maestro Marco Frisiny, Clipse, Teddy Swims, Jelly Roll, Angélique Kidjo i wielu innych muzyków. Artyści wykonali m.in. takie utwory jak: „Ave Maria”, „Happy”, „Mientras me curo del cora”, „La vida es un carnaval”, „Amazing Grace”, „Magnificat”.

Część publiczności przyszła na koncert ze względu na poszczególnych muzyków.

- Ja osobiście jestem tutaj, by usłyszeć Williamsa - przyznała Francesca z Rzymu. Włosi, Riccardo i Paolo przybyli zaś ze względu na Bocelliego.

— Hubiendo estado en Erasmus en España también vine por Karol G, y queremos escucharla un poco — añadió Riccardo. Francesca valoró a la cantante como “muy talentosa”.

El mensaje del espectáculo

La entrada era gratuita. Parte del público ingresó con boletos de acceso libre.

— Hay personas de todas las edades, incluso niños. Hay muchísima gente. El ambiente es de paz — comentó Alessandra desde Perth, Australia.

Algunos han llamado la atención sobre el valor que se necesita en el mundo, especialmente ahora. — Para mí es importante, porque es una cosa para la paz, la unión del mundo, que entre todas las personas haya amor y seamos todos más unidos — destacó Elena, de Colombia.

Un italiano, Sergio también hizo hincapié en el tema de la paz. — Sobre todo decimos “no” a la guerra. Es importante que estemos unidos esta noche – dijo Sergio de Sicilia.

El espectáculo causó una fuerte impresión en el público y despertó intensas emociones. — Estoy muy feliz porque sinceramente agradecido con con Italia cómo se ha recibido todas las personas aquí de parte de Venezuela. Mucho amor y estoy contento de todo lo que ha pasado hoy — dijo Miguel de Venezuela.

- Będąc kiedyś na Erasmusie w Hiszpanii również ze względu na Karol G, ponieważ chcemy jej trochę posłuchać – dodał Riccardo. Jak oceniła Francesca, piosenkarka ta „jest uzdolniona”.

Przesłanie widowiska

Udział był darmowy. Część publiczności weszła z darmowymi biletami.

- Są osoby w różnym wieku, w tym dzieci. Jest dużo osób. Panuje pokój – powiedziała Alessandra z miasta Perth w Australii.

Niektórzy zwrócili uwagę na potrzebną na świecie szczególnie obecnie wartość. - Dla mnie jest to coś ważnego, bo jest to coś na rzecz pokoju na świecie, jedności między osobami, żeby panowała miłość i jesteśmy wszyscy bardziej zjednoczeni – podkreśliła w rozmowie z naszą redakcją Elena z Kolumbii.

Na kwestię pokoju wskazał też Sergio z Włoch. – Mówimy przede wszystkim „nie” dla wojny. To ważne, żebyśmy byli zjednoczeni tego wieczoru – dodał Sergio pochodzący z Sycylii.

Widowisko zrobiło duże wrażenie na publiczności i wywołało spore emocje. - Jestem bardzo szczęśliwy, bo jestem szczerze wdzięczny Włochom za to, jak przyjęto wszystkich z Wenezueli. Mnóstwo miłości i cieszę się ze wszystkiego, co się dzisiaj wydarzyło – mówił Miguel z Wenezueli.

Alisha, originaria del Congo y residente desde hace años en Italia, también expresó su alegría.

— Espero verdaderamente que este país sea bendecido, que pueda acoger a personas de todo el mundo. Se puede decir que hoy estaba aquí representado el mundo entero. ¿Qué más podemos pedir? No hay nada más hermoso que poder compartir este amor, esta alegría, esta serenidad, esta paz con todos. Es maravilloso — subrayó Alisha, que viajó desde Milán a Roma especialmente para el concierto.

Fraternidad

El evento se celebró como cierre de la tercera edición del Encuentro Mundial sobre la Fraternidad Humana, que tuvo lugar en los días el 12 y el 13 de septiembre en Roma y en el Vaticano. Su objetivo fue reflexionar sobre la fraternidad. En el marco del encuentro se organizaron 15 mesas de debate dedicadas a temas como administración, arte, literatura, economía o deporte, con la participación de representantes de diversos ámbitos.

Swoje szczęście wyraziła też Alisha z Kongo, mieszkająca od wielu lat we Włoszech.

- Mam naprawdę nadzieję, że ten kraj będzie błogosławiony, że będzie mógł przyjąć, gościć wielu ludzi pochodzących z całego świata. Można powiedzieć, że wręcz cały świat był tu obecny, więc czego możemy chcieć więcej? Nie ma nic piękniejszego niż móc dzielić się tą miłością, radością, pogodą ducha, tym pokojem z wszystkimi. To jest cudowne – podkreśliła Alisha, która przyjechała z Mediolanu do Rzymu specjalnie na koncert.

Braterstwo

Wydarzenie to odbyło się na zakończenie trzeciej edycji Światowego Spotkania o Ludzkim Braterstwie, które odbyło się w dniach od 12 do 13 września w Rzymie i w Watykanie. Jego celem było omówienie znaczenia braterstwa. W ramach tego wydarzenia zorganizowano 15 stołów dyskusyjnych dotyczących tematyki m.in. administracji, sztuki, literatury, ekonomii, sportu. Wzięli w nim udział przedstawiciele różnych dziedzin.

Escrito por: **BEATA SYLWESTRZAK**

collection
**VIVA
ME
XI
CO**

KTRINES®

www.ktrines.com

VISTULARTE

Siguenos en nuestras redes sociales.
Obserwuj nas w mediach społecznościowych.

www.vistularte.com

vistularte@gmail.com

